

Så er det fru Inge-Lene Ebdrup, der spørger: Jamen hvorfor kan kommunerne ikke bare bygge de der fælles 4'ere? Man må sige, at incitamentet for kommunerne til at bygge fælles 4'ere er begrænset, i og med at man tilsyneladende fra de borgerliges side ikke mener, at der skal lægges den ekstra lille sum penge med ud til kommunerne.

Ønsket var ud over det løft, vi godt vil se kommunerne give i form af at bygge flere ungdomsboliger på de normale præmisser, hvor grundkapitalen bliver sat ned fra 14 til 7 pct. – det vil give et løft, uden tvivl – så i de byer, hvor vi specielt har haft den store mangel på ungdomsboliger, at give et særligt skub til at komme i gang. Det er jo rent faktisk også det, der står i lovforslaget. Det er dér, vi ønsker de 750 fælles 4'ere skulle placeres. Og der er ikke noget incitament, hvis det er på præmisser svarende til det andet.

Til fru Rikke Hvilshøj: Jo, der er faktisk mange, der måske kunne komme på tale med hensyn til anvisningsret, hvis vi kigger på landsplan, og det ligger der faktisk i forslaget. Nu skal fru Rikke Hvilshøj jo huske, og man skal huske herinde, at for to år siden ændrede vi anvisningsreglerne, således at en kommune har mulighed for at gå ind, f.eks. med hensyn til tilflyttere m.v., og sige: Vi vil godt særligt prioritere tilflyttere, vi vil godt særligt prioritere ældre. Og der er ingen, der siger, at det nødvendigvis er mennesker, der ikke har 200.000 kr. på lommen.

Derfor tror jeg faktisk, ...

**Første næstformand (Svend Auken):**

Så tror ....

**Lissa Mathiasen (S):**

... det er en skævert, man slår fra regeringens side og fra Venstres side ved ikke at støtte det her.

**Første næstformand (Svend Auken):**

Selv om man er meget engageret i en sag, kan man godt overholde taletiden.

Så er det hr. Niels Helveg Petersen – som den anden forslagsstiller? (*Ophold*). Nej, for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

**Niels Helveg Petersen (RV):**

Det er et svar til fru Rikke Hvilshøj.

I farten kom jeg i mit tidlige indlæg til at sige noget, der ikke var korrekt; det vil jeg gerne erkende.

Men jeg vil så også understrege for det første, at selvfølgelig kan der tænkes situationer af den type, som fru Lissa Mathiasen var inde på, hvor der er mulighed for, og hvor det kan være helt berettiget at anvende anvisningsretten over for en medejersbolig – virkeligheden er jo mangfoldig.

For det andet, og det er jo sådan set det vigtigste: Det er jo i virkeligheden slet ikke det, går jeg ud fra, som er fru Rikke Hvilshøjs indvending imod forslaget. Hvis det er det, så er der da en mulighed for, at vi også kan se på det i udvalget, men det er det jo ikke.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

## Afstemning

**Første næstformand (Svend Auken):**

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**9) Første behandling af lovforslag nr. L 27:**

**Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber og lov om individuel boligstøtte. (Førøgelse af andelsboligkvoten samt ændring af finansieringen af støttede private andelsboliger, solvarmepligt ved væsentlige ombygninger m.v. i støttet boligbyggeri og refusion af lejetab i boliger til flygtninge).**

Af Lissa Mathiasen (S) og Elisabeth Arnold (RV) m.fl.

(Fremsat 11/12 2001).

Sammen med denne sag foretoges:

**10) Første behandling af lovforslag nr. L 21: Forslag til lov om ændring af lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber. (Overdragelse af boliger i andelsboligforeninger m.v.).**

Af Lissa Mathiasen (S) og Elisabeth Arnold (RV) m.fl.

(Fremsat 11/12 2001).

Lovforslagene sattes til forhandling.

## Forhandling

**Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):**

Det første forslag i Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres andelsboligpakke er forslaget om ventelister i private andelsboligforeninger, L 21.

Til det vil jeg gerne sige, at et forslag, der skal forhindre penge under bordet i forbindelse med salg af andelsboliger, umiddelbart lyder som en god sag, og det skal i den forbindelse understreges ganske kraftigt, at jeg ikke mener, at det er acceptabelt, såfremt der betales penge under bordet ved handel af andelsboliger.

Andelsboligformen er kendetegnet ved fællesskabet. Det er andelshaverne, som i fællesskab træffer beslutning om driften af foreningen. Det er jo en grundlæggende tanke omkring andelsboligerne, at de skal styres af beboerne selv.

Andelsboligforeningen indretter driften efter foreningens forhold, dvs. efter foreningens størrelse og beliggenhed og efter andelshavernes ønsker for foreningen. I de enkelte foreninger kan det f.eks. aftales, om foreningen skal have indflydelse på salget af ledige andele.

Den selvbestemmelsesret, mener jeg ikke, der skal ændres på. Det er de enkelte foreninger, som bedst ved, hvad der er passende og hensigtsmæssigt for foreningen.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, har ca. 95 pct. af landets andelsboligforeninger allerede en eller anden form for regler for overdragelse af ledige andelslejligheder. Det bekræfter det, som jeg lige har sagt, men også, at det fremsatte lovforslag om ventelister er overflødig.

Jeg mener, at et spørgsmål om penge under bordet ved salg af andelslejligheder i stedet skal løses ved, at der tilvejebringes flere boliger af

forskellig slags til befolkningen. Et eventuelt pres på andelsboligen vil derved kunne lettes, og det er den vej, regeringen har valgt at gå, altså at helbrede i stedet for at symptombehandle.

Jeg kan derfor ikke støtte det fremsatte forslag om ventelister.

For så vidt angår lovforslag nr. L 27, er der tale om en genfremsættelse af L 46, som den tidligere regering fremsatte den 24. oktober 2001.

Forslaget indeholder for det første et ønske om at øge kvoten for støttede andelsboliger og om at omlægge og reducere støtten til etablering af nye andelsboliger.

For det andet foreslås indført en forpligtelse til at installere solvarmeanlæg ved væsentlige ombygninger i det støttede boligbyggeri, der er beliggende uden for fjernvarmedækkede områder.

For det tredje foreslås det, at staten refunderer kommunen for lejetab i kommunale boliger, der anvendes til udlejning til flygtninge.

Med hensyn til andelsboligerne har regeringen den 9. januar i år fremsat lovforslag nr. L 41 om forøgelse af andelsboligkvoten, om en omlægning af støtten til andelsboliger. På dette punkt er der således fuld enighed mellem regeringen, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre.

Med hensyn til solvarmeanlæggene er det regeringens opfattelse, at der er tale om et væsentligt indgreb i bygningssejernes ret til frit at indrette deres ejendomme på den mest hensigtsmæssige måde. Regeringen kan være enig i formålet med at udnytte de vedvarende energikilder og derigennem opnå et bedre miljø, men det er den enkelte bygningssejer, der frit bør træffe beslutning om etablering af solvarmeanlæg. Hvis totaløkonomiske beregninger viser, at det vil være økonomisk fordelagtigt, så må man gøre det.

KL 16.55

Lovforslaget vil derfor kun tilføre byggeriet mere bureaukrati i forbindelse med kommunernes sagsbehandling og påføre bygningssejerne unødige omkostninger til udarbejdelsen af de totaløkonomiske vurderinger af solvarmeanlæggenes rentabilitet.

Dertil kommer, at nybyggeri og ombygning alt andet lige vil blive dyrere for det offentlige i form af øget offentlig støtte.

Da lovforslaget tillige kun omfatter den mindre del af byggerierne, som ligger uden for fjernvarmedækkede områder, vil der være en for-

skelsbehandling af ellers ensartet byggeri fordelt over hele landet.

Regeringen kan tiltro til, at bygningsejerne selv vil iværksætte installation af solvarmeanlæg, hvis økonomien taler herfor, og finder derfor forslaget overflødigt. Regeringen finder på den baggrund ikke at kunne støtte forslaget om solvarmepligt.

For så vidt angår den del af forslaget, der vedrører reduktion af lejetab i boliger til flygtninge, skal jeg oplyse, at socialministeren den 9. januar 2002 har fremsat lovforslag herom, jf. L 43. Lovforslaget er en udmøntning af aftalen mellem den tidligere regering og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi for 2002.

Regeringen kan således ikke støtte L 27 i sin helhed, men jeg ser frem til, at partierne bag L 27 vil stille sig positive over for regeringens fremsatte lovforslag om en øget andelsboligkvote og en ændret finansiering af de støttede andelsboliger og refusion af lejetab i boliger til flygtninge.

#### Rikke Hvilshøj (V):

Andelsboliger er særlig i de senere år blevet en meget attraktiv boligform. Jeg oplever, at særlig for ældre, som ønsker at fraflytte deres store ejerboliger og flytte til noget mindre, er andelsboligen en god boligform, hvor man fortsat kan have indflydelse på sin bolig uden at have det helt samme bindinger som med en ejerbolig.

Venstre støtter andelsboligtanken, og vi er derfor også glade for, at regeringen har fremsat et forslag, der vil øge andelsboligkvoten fra 1.000 til 1.800 boliger.

Regeringens forslag om forøgelse af andelsboligkvoten er identisk med den tidligere regerings forslag, som vi også støttede under efterårets drøftelser.

For de samme statslige midler vil vi med en reduceret støtte pr. bolig kunne få det øgede antal boliger, og det mener vi i Venstre uden problemer kan forsvares, da vi ved, at efterspørgslen langt overstiger den kvote, der er i dag.

Når vi ikke kan støtte L 27 som helhed, skyldes det, at forslaget også indeholder en solvarmepligt ved væsentlige ombygninger i støttet boligbyggeri, der ligger uden for fjernvarmedækkede områder.

Solvarmeanlægget skal etableres, når anlægget anses for totaløkonomisk rentabelt, står der i forslaget. Med den sidstnævnte betingelse burde det være unødvendigt at lovgive om det spørgsmål.

Det er typisk socialdemokratisk og nu også radikal tankegang at indføre mere regulering og bureaukrati for blot at sikre sig, at der etableres solvarmeanlæg dér, hvor det er totaløkonomisk rentabelt. Hvis det er totaløkonomisk rentabelt, har vi i Venstre tillid til, at solvarmeanlæggene nok skal blive etableret – lovgivning eller ej.

Om den sidste del af L 27 vedrørende refusion af lejetab i kommunalt ejede boliger vil jeg sige, at Venstre vil støtte det forslag, som socialministeren har fremsat, og som også er en udmøntning af kommuneaftalen og identisk med den del af L 27.

L 21 er en genfremsættelse af L 34, som Folketinget førstebehandlere få dage før valgets udskrivelse. Jeg var dengang meget skeptisk over for lovforslaget, og det er nok det mindst underbyggede lovforslag, jeg længe har set, og jeg har ikke siden behandlingen i oktober fået afgørende dokumentation for, at et lovindgreb er berettiget. Lovforslaget kom frem efter nogle få pressehistorier, uden at vi derudover vidste, hvad grundlaget var.

Kl. 17.00

Et lovforslag, der skal forhindre penge under bordet i forbindelse med salg af andelsboliger, lyder jo umiddelbart som en god sag, og det skal understreges, at Venstre ikke accepterer penge under bordet ved handel af andelsboliger. Vi ved, at det sker, og vi ved også, at andele handles på auktion over internettet til højest byden, men vi kender ikke omfanget. Og omfanget af problemet er ikke irrelevant i forhold til et lovforslag, der begrænser andelshaverens råderet over sin andel, forstået på den måde, at andelshaveren ikke længere selv kan bestemme, hvem han eller hun vil sælge til. Forslaget vil ramme alle landets andelsboligforeninger, selv om problemet måske er et storbyproblem.

Nogle gange har vi det i Folketinget sådan, at svaret, når vi støder på et problem, tit er: Jamen vi må lave en lov. I Venstre mener vi, at vi i stedet bør koncentrere kræfterne om at få bygget flere boliger, så der ikke er det store pres på de eksisterende og dermed basis for penge under bordet i handelen med andelsboliger.

Venstre kan ikke støtte lovforslag nr. L 21.

(Kort bemærkning).

#### Sophie Hæstorp Andersen (S):

Fru Rikke Hvilshøj siger, at det her er det mindst underbyggede lovforslag, hun nogen sinde har været med til at behandle i Tinget. Nu er jeg jo ganske ny her, så jeg kan ikke sige det samme.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Rikke Hvilshøj, hvordan man går ud og decideret dokumenterer på statistisk vis, at sorte penge under bordet er noget, der foregår i bred udstrækning. Jeg kunne godt tænke mig at høre om de historier, der verserer. Fru Rikke Hvilshøj har sikkert selv personligt hørt nogle historier om, at man som lejer eller som køber af en andelsbolig bliver præsenteret for en sofa og får at vide, at for at få lov til at købe denne her lejlighed skal man betale 100.000 kr. for den gamle sofa herne i hjørnet.

Kan fru Rikke Hvilshøj argumentere imod, at det er svært at finde dokumentation på området, og for, at hun ikke selv har hørt historier på det her område?

(Kort bemærkning).

**Rikke Hvilshøj (V):**

Jeg er helt klar over, at det nok ikke er det sted, det er bedst og lettest at finde noget om, men der blev ikke gjort meget. Det var et meget hastigt indgreb. Jeg beder så omvendt om, at man overvejer det her og sætter tingene lidt i forhold til, hvor stort et indgreb det er, man foretager over for andelshaverne og andelsboligforeningerne. Og der er det, vi fra Venstre siger, at der ikke er balance i forhold til de historier, man hører, og til problemets omfang.

Jeg kender også nogle konkrete sager, men det er helt klart ikke mit indtryk, at det her er et landsdækkende stort, bredt problem, sådan at vi skulle lave en lov, der ville gælde samtlige landets andelsboligforeninger.

**Første næstformand (Svend Auken):**

Så er det først fru Sophie Hæstorp Andersen for en kort bemærkning, og derefter er det hr. Keld Albrechtsen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

**Sophie Hæstorp Andersen (S):**

Så vil jeg bare høre: Hvis man trods alt allerede har indtryk af, at problemet eksisterer – og jeg tror, at det er langt mere omfattende end det, Venstres ordfører tilkendegiver i dag – og hvis man også anerkender, at 95 pct. af alle andelsboligforeninger i dag har den slags vedtægter, der kan imødegå sorte penge, hvorfor vil man så ikke være med til, at disse vedtægter også bliver indført for de sidste 5 pct. af andelsboligforeningerne?

Den anden ting, jeg vil spørge om, er: De høringsvar, der trods alt er givet ved førstebe-

handlingen før valget, er jo næsten alle sammen meget positive over for det her forslag, især det fra ABF, altså andelsboligforeningernes forening. Hvorfor er man så imod det her?

(Kort bemærkning).

**Keld Albrechtsen (EL):**

Fru Rikke Hvilshøj må jo ligesom vælge, om det her er et kæmpe bureaukratisk apparat, der skal trækkes ned over andelsboligforeningerne, eller om det er sådan, at det er noget, som de fleste af dem i virkeligheden allerede har i forvejen og uden større besvær har indført selv, således at det kun er en mindre gruppe, som i virkeligheden kommer med, og at det derfor ikke vil give større vanskeligheder at indføre det.

Man kan jo altså ikke mene begge dele på én gang. Det går jeg ud fra at fru Rikke Hvilshøj er enig i.

**Første næstformand (Svend Auken):**

Så er det hr. Morten Homann for en kort bemærkning, og derefter er det fru Rikke Hvilshøj for at svare.

(Kort bemærkning).

**Morten Homann (SF):**

Hvis man fulgte med i valgkampen her i november måned, så kunne man høre Venstre lancere sig selv som den lille mands parti i Danmark.

Kl. 17.05

Så jeg vil godt spørge Venstres ordfører fru Rikke Hvilshøj, hvordan det stemmer overens med, at de folk, som kommer i klemme, uanset om det så er 5 pct. eller 15 pct., eller hvor mange det er – og jeg vil give ordføreren ret i, at vi ikke præcis kan opgøre, hvor mange mennesker det drejer sig om – er det så ikke en urimelighed, at der er mennesker, som bliver nødt til for at få en andelsbolig at skulle lægge store summer under bordet? Og er den urimelighed ikke værd at rette op på? Og vil Venstre ikke være med til at hjælpe den lille mand m/k på det her punkt? Det synes jeg vi har krav på et svar på.

(Kort bemærkning).

**Rikke Hvilshøj (V):**

Fru Sophie Hæstorp Andersen understregede netop, at det her bygger på tro. Hvad tror vi, omfanget er af det her? Og der er det så bare, at fru Sophie Hæstorp Andersen tror, at det har et stort omfang. Det tror vi ikke i Venstre. Det er i hvert fald slet ikke, hvad vi fornemmer, og hvad

vi hører. Det skal så vejes op i forhold til dem, vi laver et indgreb over for.

Så mener hr. Keld Albrechtsen, at man ikke kan sige, at det er et stort bureaukratisk indgreb, når 95 pct. af andelsboligforeningerne samtidig har de her regler. Jo, det er det. For de 95 pct. af andelsboligforeningerne har frit valgt at indføre de her regler, og for os i Venstre er der en meget stor forskel.

Vi siger ikke: Nå, men når det alligevel fungerer sådan, så kan vi lige så godt lave en lov, for en lov er altid mere stiv og meget sværere at regulere i forhold til det, man selv kan ude i den enkelte andelsboligforening. Så der er en stor forskel. Og vi vil ikke bare indføre en lov, fordi vi siger, at 95 pct. har det alligevel, så det rammer kun de sidste 5 pct.

Så til hr. Morten Homann omkring den lille mand: Vi vil beskytte den lille mand. Den lille mand er også andelshaveren, som køber og sælger en andelsbolig, hvor der ikke er sorte penge under bordet, og som bliver ramt af ikke at kunne få indflydelse på, hvem vedkommende vil sælge til.

Vi vil gerne have det her sat lidt i perspektiv i forhold til, hvor mange det rammer. Og her rammer vi altså den lille andelshaver, som også har købt sin andelsbolig i forventning om, at man har lidt indflydelse på, hvem man kan overdrage den til. Det vil vi respektere.

(Kort bemærkning).

**Morten Homann (SF):**

Jamen hvis man læser lovforslaget, så fremgår det jo også ganske tydeligt, at der er et bredt spektrum, hvor man som ejer eller sælger af en andel har indflydelse på, hvem der kan overtage den.

Det, det drejer sig om, er, at der er nogle mennesker, som kommer i klemme. Vi har hørt, og vi har dokumenteret historierne. Vi ved ikke, hvor mange der er, men der er i hvert fald ganske beviseligt nogle historier, hvor det er meget, meget store beløb – op i 100.000-kr.-klassen – som betales under bordet.

Det rammer altså nogle mennesker, og det er nogle mennesker, som man må konstatere at Venstre ikke vil hjælpe. Jeg synes, at det her forslag er et godt bud på, hvordan man får hjulpet de her mennesker, som Venstre åbenbart vil lade i stikken.

(Kort bemærkning).

**Rikke Hvilshøj (V):**

Venstre er ikke tilhænger af, at vi indfører en lovgivning for at løse nogle små problemer, som vi ved er der, for så at ramme en hel masse andre uskyldige mennesker. Det er omvendt slet ikke rimeligt.

Nu er jeg ikke jurist og retspolitikker, men det her er jo ulovligt. I Venstre siger vi også, at penge under bordet accepterer vi ikke, men det er ikke svaret at lægge de her bånd på alle landets andelsbolighavere.

**Første næstformand (Svend Auken):**

Så er det fru Lissa Mathiasen. Og så tror jeg, vi er ved at være færdige, men fru Hvilshøj får selvfølgelig mulighed for at svare.

(Kort bemærkning).

**Lissa Mathiasen (S):**

Det var egentlig den sidste bemærkning, fru Rikke Hvilshøj kom med, som jeg undrede mig lidt over: Det er ikke rimeligt at ramme så mange for at hjælpe nogle få.

Hvem bliver ramt af det her? Dem, som jeg kan se bliver ramt, er dem, som får pengene under bordet. Skal det forstås sådan, at Venstre synes, det er synd at ramme dem? Det synes vi ikke fra forslagsstillernes side. Jeg synes til gengæld, det er synd, at de, der godt vil have en andelsbolig, kan risikere at blive ramt af det her.

Men hvad mente man egentlig fra Venstres side med den bemærkning?

Kl. 17.10

(Kort bemærkning).

**Rikke Hvilshøj (V):**

Jeg er ked af, at fru Lissa Mathiasen så ikke helt har hørt, hvad jeg har sagt: Venstre vil overhovedet ikke forsvare de her handler, hvor der er penge under bordet.

Men dem, vi rammer, er alle dem, som vi med lovgivning om, hvordan man i øvrigt kan handle andelsboliger, lægger snærende bånd for. Og jeg er overbevist om, at langt de fleste handler foregår på helt reel vis, at det, vi taler om, er et lille problem.

Andelshavere har en berettiget forventning om, at de har lidt indflydelse på, hvem de kan sælge deres andel til. Det tager vi fra dem på den her måde, og der er det sådan set blot, jeg beder om, at tingene bliver sat lidt i relation til hinanden.

**Første næstformand (Svend Auken):**

Så får fru Lissa Mathiasen mulighed for en kort bemærkning, men det bliver så altså også den absolut sidste.

(Kort bemærkning).

**Lissa Mathiasen (S):**

Det eneste, der bliver taget fra andelshavere, er retten til at snyde penge fra andre mennesker. Det er ikke andet. De, der i dag kører med ventelistesystem, har fortsat mulighed for at fortsætte med deres ventelistesystem. De, der ikke ønsker at køre med et ventelistesystem, får lov til at køre, således at det er generalforsamlingen eller bestyrelsen, der blot skal godkende. Det vil sige, at vi dermed sikrer, at den enkelte andelshaver ved salget ikke har mulighed for gå ind og kræve penge under bordet.

Der er altså ingen, der bliver ramt af det her. Der er intet i andelstanken, der på nogen måde bliver gået for tæt, og set i forhold til det forstår jeg stadig væk ikke – og jeg synes heller ikke, jeg fik noget svar fra fru Rikke Hvilshøj – hvem det er, der bliver ramt.

Det er jo de beboere, der bor i andelsboligerne og som bliver boende, der har en interesse i at få en ny beboer ind, som de også har det godt med. Men hvem er det, der bliver ramt?

**Sophie Hæstorp Andersen (S):**

Socialdemokratiets mål, når det gælder boligpolitikken, er, at alle borgere i Danmark skal have et godt og trygt sted at bo. Der skal samtidig være et varieret udbud af boliger, som kan imødekomme de forskellige ønsker og behov, den enkelte har.

De to lovforslag, der behandles på nuværende tidspunkt her i Tinget i dag, har dels til formål at fremme byggeriet af støttede andelsboliger og dermed fremme mobiliteten på boligmarkedet ved at foreslå at hæve kvoten for andelsboliger fra de nuværende 1.000 boliger til 1.800 boliger årlig i perioden fremover fra 2002 til 2006. Støtten omlægges således, at der alene ydes et engangstilskud på 10 pct. af anskaffelsessummen.

Det andet formål, der er i dag i det andet lovforslag, er at hindre, at personer udnytter den nuværende boligsituation til personlig gevinst ved at kræve og få udbetalt sorte penge under bordet, når de sælger deres andelsbolig.

Derfor foreslår vi, dvs. Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, her i dag, at man ændrer overdragelsesproceduren, så sælgeren ikke læn-

gere har mulighed for at bestemme, hvem der skal købe boligen. Det kommer til at gå igennem andelsboligforeningen.

Derudover indeholder L 27 også to forslag, der for os er vigtige dele i forbindelse med en forøgelse af andelsboligkvoten, nemlig en samtidig opfølgning af udmøntningen af den i Folketinget vedtagne plan på solvarmeområdet og også en udmøntning af aftalen med kommunerne for 2002 om, at staten skal refundere lejetab ved kommunalt ejede boliger, der udlejes til flygtninge. Det sidste er dog også allerede stillet som et forslag af den nuværende regering i en anden sammenhæng.

Andelsboligen er i dag en attraktiv boligform, som især efterspørges af seniorer og unge børnefamilier. Efterspørgslen er faktisk så stor, at ventetiden er vokset alt for voldsomt, og dette har givet muligheder for, at nogle få enkeltpersoner også kan udnytte boligmarkedet til egen vinding.

Det betyder også, at en børnefamilie i dag ikke reelt har valget mellem enten at bo til leje, i andelsbolig eller selv eje sin bolig. Ønsker man at blive boende i eksempelvis København, f.eks. på Vesterbro, hvor jeg selv har den ære at bo, så er man praktisk talt tvunget til at købe en bolig.

Det er ikke rimeligt. Der skal være reelle valgmuligheder også for børnefamilierne. Derfor skal der rettes op på misforholdet mellem udbuddet af boligtyper og efterspørgslen.

Den tidligere regering med Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre i spidsen har allerede gjort en del for at nå disse mål, men boligpolitikken er et område, hvor resultater ikke bare viser sig fra dag ét. Ting tager tid, og der er stadig brug for flere boliger, også selv om vi nu har fået en ny regering.

Kl. 17.15

I efteråret 2001 præsenterede den tidligere socialdemokratiske ledede regering således en samlet boligpakke, der har til formål at etablere flere nye boliger og samtidig øge mobiliteten på boligmarkedet.

Fra Socialdemokratiets side må vi konstatere, at andre, der dengang var i opposition, også mente, at dette var et godt initiativ, faktisk så godt, at flere af forslagene i den ene eller den anden form, ja, indimellem i helt præcis den samme form og med præcis de samme bemærkninger, er blevet genfremsat af den nye VK-regering, hvilket vi selvfølgelig hilser velkommen. Som de ofte har sagt det i P3's musikprogram

fredag aften, Funk-showet: Kun de gode sampler og kopierer fra de bedste.

Vi har fremsat de forslag, der her i dag er til forhandling, fordi vi ønsker en udvidelse af andelsboligbyggeriet, og fordi forslaget tilgodeser de byområder, hvor presset på boligmarkedet er størst, f.eks. i København og Århus.

Der er i dag en efterspørgsel efter byggeri af støttede andelsboliger, der langt overstiger den fastsatte kvote, og vi vurderer med omlæggelsen af støtten til andelsboliger, at vi så vil styrke indsatsen for at få bygget flere andelsboliger, hvad der i sidste ende kan få gang i en positiv flyttekæde. En flyttekæde, der gerne skulle foregå så gnidningsfrit som muligt og uden mulighed for, at enkelte personer tjener økonomisk på et overophedet boligmarked.

Derfor har vi ligeledes i dag fremsat et forslag, L 21, der også er til behandling. Det er et forslag med baggrund i, at det danske boligmarked desværre stadig væk er præget af mangel på boliger i visse byer og egne. Denne mangel har desværre åbnet for en helt utilsigtet økonomisk udnyttelse af de boligsøgende, og der er ofte betalt meget store summer under bordet for at få fat i en bolig. Historier i pressen og blandt boligsøgende unge vil vide, at der ofte kan være tale om beløb helt op til 300.000 kr. under bordet eller rettere 300.000 kr. for at købe den gamle bogkasse ovre i hjørnet som betingelse for, at man kan få lov til at købe sin drømmelejlighed.

Når problemet netop rammer andelsboligforeninger, mener vi, at det gør det ekstra nødvendigt at gribe ind her, da hele den grundlæggende tanke bag andelsboligbevægelsen er, at personer i de lavere indkomstgrupper også får en reel mulighed for at erhverve gode, sunde boliger, og det er netop disse grupper, som bliver ramt hårdest af den ulovlige prisfastsættelse. Derfor mener vi i Socialdemokratiet, at der må strammes op på lovgivningen på dette område, så problemet stoppes.

Vi mener, at ondets rod skal findes i den praksis, der er i dag, med at det er muligt for sælgeren selv at udpege køberen, og derfor ønsker vi at gribe problemet an her ved netop at se på de procedurer, der gælder for overdragelse af andelsboligerne. Vi vil ændre overdragelsesproceduren, så sælgeren ikke længere selv har mulighed for at bestemme, hvem der skal købe boligen, men at det bliver foreningen, der har det sidste ord. Hermed fratages sælgeren selvfølgelig også mulighed for at forlange sorte penge oven i den reelle pris for boligen.

Vores lovforslag lægger op til en høj grad af fleksibilitet for andelsforeningerne i form af forskellige procedurer for overdragelsen. Det vil især komme de mindre andelsboligforeninger til gode, da der ofte kan være udgifter forbundet med administration af en venteliste. Derfor har lovforslaget åbnet op for alternative overdragesprocedurer, og vi mener, at det også tager de fornødne hensyn til de mindre andelsboligforeninger.

Socialdemokratiet håber derfor på, at Folketingets partier vil se velvilligt på behandlingen af de næste to forslag til love, som vi er kommet med sammen med Det Radikale Venstre. Vi mener, at de vil forbedre situationen på det danske andelsboligmarked betydeligt.

(Kort bemærkning).

**Rikke Hvilshøj (V):**

Jeg vil tillade mig lige at følge op på de korte bemærkninger, fru Lissa Mathiasen havde før, og bede fru Sophie Hæstorp Andersen bekræfte, at det her forslag ikke indeholder en fri ret til at indstille til bestyrelsen, hvem der skal handle. Der er en begrænsning i forhold til nogle særlige personer, men andelshaveren kan ikke frit indstille enhver person til en bestyrelse, sådan at det blot er rundt om et bestyrelsesled, at det her kan klares. Det synes jeg lige vi skal have på plads.

Så kalder fru Sophie Hæstorp Andersen det ondets rod, at andelshaveren selv har mulighed for at udpege sin køber. Jeg synes, det er at udtrykke en meget stor mistillid til de mange andelshavere, som handler deres andel på helt reel vis.

Kl. 17.20

(Kort bemærkning).

**Sophie Hæstorp Andersen (S):**

Det er rigtigt, at der i forslaget er stillet op, at man de steder, hvor der er ventelister, skal kunne indstille personer, som man har et familiemæssigt tilhørsforhold til, eller som man har haft fast bolig med forinden, men vi mener ikke, det er et større problem, at andelsboligforeningen skal tage stilling til det her spørgsmål. Tværtimod mener vi, at det kan styrke demokratiet i den enkelte andelsboligforening at få et større ansvar for, hvem der bliver indstillet.

Den anden ting, der blev spurgt om ... har jeg allerede glemt, så fru Rikke Hvilshøj må spørge igen.

**Første næstformand (Svend Auken):**

Ja, det kommer formentlig til at fremgå senere af debatten, for nu er det hr. Freddie H. Madsen som ordfører.

**Freddie H. Madsen (DF):**

Dansk Folkeparti vil gerne være med til at lave en lov, der forhindrer penge under bordet i forbindelse med salg af andelsboliger. Umiddelbart lyder det som en god sag, og det skal i den forbindelse understreges, at vi ikke mener, det er acceptabelt, hvis der betales penge under bordet ved handel af andelsboliger.

Andelsboligformen er et fællesskab, og det er andelshaverne, som i fællesskab træffer beslutningen om driften af andelsboligforeningen, indretning af driften og foreningens love og vedtægter.

Der kan f.eks. aftales, om foreningen skal have indflydelse på salget af ledige andelsboliger. Den bestemmelsesret skal vi ikke ændre på. Jeg mener helt klart, at det er de enkelte foreninger, som selv sætter prisen på de enkelte boliger.

Derfor mener vi, at et spørgsmål om penge under bordet ved salg af andelsboliger i stedet kan løses, ved at man bygger nogle flere støttede andelsboliger, og det kan man gøre, ved at man f.eks., som der også står i lovforslaget, øger den nuværende kvote fra de 1.000 til 1.800, men vi er af den opfattelse, at det så også skal finansieres af de 1.000 boliger, der er, således at det bliver et mindre tilskud.

Hvad angår solvarmen mener vi også, at det er en god idé med solvarme, men vi mener bare, det skal være på frivillig basis; man skal ikke tvinges til noget sådant.

Så har vi flygtningene, som man også vil give refusion for deres udgifter. Det kan vi selvfølgelig ikke gå ind for.

**Carina Christensen (KF):**

Først vedrørende L 27: I Det Konservative Folkeparti er vi positive, både over for at vi øger andelsboligkvoten, og over for at vi ændrer finansieringen af de støttede private andelsboliger.

Vi synes derfor også, det er glædeligt, at regeringen nu har fremsat forslag på det her område, og vi vil naturligvis tilslutte os regeringens forslag, når det kommer til behandling.

Med hensyn til forslaget om krav om installation af solvarmeanlæg i støttet byggeri kan jeg sige, at vi i Det Konservative Folkeparti naturligvis er positive, når det handler om at udnytte de vedvarende energikilder og dermed få et

bedre miljø. Hvis det her forslag blev vedtaget, ville det dog betyde et væsentligt indgreb i bygningsejernes ret til frit at indrette deres ejendomme.

Her siger vi fra. Opsætning af solvarmeanlægget skal ske på grundlag af frivillighed, ikke på grundlag af tvang. Forslaget burde da også i sig selv være overflødig. Hvis anlægget virkelig er totaløkonomisk rentabelt, må vi gå ud fra, at folk så vil vælge denne her løsning ad frivillighedens vej.

Forslaget om refusionen for boliger til flygtninge er som nævnt en udmøntning af kommuneaftalen for 2002. Der vil, som vi har hørt det, snart blive fremsat forslag herom fra regeringen. I Det Konservative Folkeparti vil vi tilslutte os regeringens forslag, når det kommer til behandling.

Med hensyn til forslaget om penge under bordet i forbindelse med salg af andelsboliger kan jeg sige, at vi i Det Konservative Folkeparti naturligvis er imod sådan nogle ulovligheder. Vi er dog bekymrede for, at en lov herom vil udgøre en væsentlig og unødvendig begrænsning af andelsboligernes selvbestemmelsesret. 95 pct. af alle andelsboligforeningerne har allerede selv vedtaget en eller anden form for regler om overdragelse. Derfor virker det efter vores opfattelse, som om nye og flere regler på det her område er unødvendige.

Det Konservative Folkeparti støtter ikke forslagene.

Kl. 17.25

**Morten Homann (SF):**

I SF synes vi, det er fremragende, at man får hævet andelsboligkvoten. Det var en del af den strategi, som jeg har præsenteret flere gange her i dag, og som handler om, at man bliver nødt til at udvide antallet af boliger, særlig lejeboliger, men altså også andelsboliger, hvis man skal kunne give folk valgmuligheder i dagens Danmark. Så derfor synes vi, at det er en rigtig fornuftig idé.

Vi synes også, det er fornuftigt at koble det med et krav om, at man bruger solvarmeanlæg, hvor der er sådan en vis økonomisk fornuft i det. Og jeg synes ikke, at det er nogen helt gal tanke, at man, når man har noget boligbyggeri, som er støttet, så også går ind og prøver at stille nogle krav om at få en mere miljøvenlig energi ind i de her boliger. Det er den måde, man også er med til at presse udviklingen frem på. Og man kan måske forestille sig, at det her på sigt



kan være med til at skabe en udvikling i Danmark i forhold til at få noget mere grønt byggeri og noget byggeri, hvor man tænker alternativ og vedvarende energi langt mere ind i selve byggeriet. Så det tror jeg faktisk på sigt kan være med til at udvikle den danske teknologi og de danske boliger på det her område.

Så har jeg som sagt svært ved at forstå den måde, hvorpå regeringspartierne tager parti i diskussionen om, at man betaler penge under bordet. Der må jeg sige, at der er SF's sympati alene på de folks side, som kommer til at betale meget store beløb under bordet, som bliver presset ud i den situation bare for at kunne komme ind på andelsboligmarkedet. Det er altså de mennesker, der er behov for at hjælpe, ikke de mennesker, som tjener fede fortjenester under bordet.

Derfor forstår jeg slet ikke, hvordan det er, man placerer sin sympati fra Venstre og Konservative. Man vælger altså at holde hånden over nogle folk, som tjener utrolig gode penge ved at lægge pres på almindelige mennesker, som står i en svag situation, fordi vi har så skævt et boligmarked, som vi har. Og der må jeg sige, at jeg synes, det er meget, meget fornuftigt at få skabt nogle bedre og klarere regler, som gør, at man kan komme det uvæsen til livs, som det er at give penge under bordet. I den situation må vi altså stå på de dårligt stillede menneskers side, og det er altså dem, som bliver presset til at betale de her summer.

(Kort bemærkning).

**Rikke Hvilshøj (V):**

Jeg vil blot sige til hr. Morten Homann, at det her ikke er et spørgsmål om sym- og antipati, det er et spørgsmål om, om det her er det rigtige redskab. Er det her det rigtige redskab til at klare det her problem, som rammer en hel masse uskyldige mennesker? Var det ikke værd at overveje – og der har jeg ikke svaret – et redskab, som alene er rettet mod dem, som har det her problem, i stedet for at lave sådan en kæmpeparaply, som vi trækker ned over hovedet på alle, skyldige eller ikke skyldige?

(Kort bemærkning).

**Morten Homann (SF):**

Jeg har svært ved at se, at det er den store katastrofe, som man trækker ned over hovedet på de her stakkels andelsboligforeninger. Som det flere gange har været nævnt, er det altså noget, som man allerede har valgt i en meget, meget,

meget stor del af andelsboligforeningerne, at bruge sådan nogle redskaber. Så jeg har svært ved at se, at det er den helt store katastrofe. Men jeg kan høre, at fru Rikke Hvilshøj har en hel del andre forslag til, hvordan man ellers kommer det her problem til livs, siden det ellers ligger hende så meget på sinde.

Hvis ikke man griber til handling over for det her, så står der altså på bundlinjen tilbage, at man ikke valgte at beskytte dem, som er de svage i den her situation, nemlig dem, som bliver presset til at betale meget store beløb under bordet.

**Niels Helveg Petersen (RV):**

Jeg er glad for at være ordfører for forslagsstillerne på forslaget om at hæve andelsboligkvoten og foretage nogle omlægninger i støtteformen. Jeg synes, det er et meget fornuftigt forslag, og det glæder mig da også, at der er bred tilslutning til det.

Kl. 17.30

Det har jo vist sig, at andelsboligformen er en meget fornuftig, tiltrækkende og attraktiv boligform, og en af de eneste skønhedspletter, der vel egentlig har været i den offentlige debat omkring andelsboligen, har været, at der har været tilfælde med penge under bordet. Derfor er det foreslået her, at der som hovedregel skal oprettes ventelister i andelsboligforeninger.

Men det er også sådan, at andelsboligforeningen i stedet for at oprette en venteliste i vedtægterne kan bestemme, at det er bestyrelsen eller generalforsamlingen, der afgør, hvem en bolig skal tilflyde, eller på anden måde afgøre, hvordan man skal bære sig ad. Der er ikke tvangsventelister. Man kan selv bestemme noget andet, hvis man ønsker det. Det er en fleksibel ordning, der her er indrettet.

Andelsboligforeningen kan også i vedtægterne bestemme, at en fraflyttende andelshaver skal have mulighed for at indstille boligen til en person, som man bytter bolig med, eller en person, som man er beslægtet med i op- eller nedstigende linje, eller en person, som er andelshaverens bror eller søster f.eks.

Med andre ord: Der er slet ikke tale om, at vi her skruer en tornekrone af tvang ned over andelsboligforeningerne. Man kan indrette sig fleksibelt inden for en række gode valgmuligheder, således som de fleste andelsboligforeninger jo også har valgt at gøre det.

Jeg tror, at en gennemførelse af forslag af denne art her vil være med til at udrydde de tilfæl-

de, der, som omtalt i pressen, har været med penge under bordet, og det vil være et bidrag til at styrke respekten om andelsboligtanken.

Jeg kan varmt støtte forslaget.

### Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslisten kan i sin helhed støtte de to lovforslag, som vi faktisk finder er rimelige og fornuftige.

Det er meget vanskeligt at forstå, at man fra regeringens side ikke vil gøre en indsats for at komme penge under bordet til livs. Jeg synes egentlig ikke, at det under debatten helt er lykkedes for regeringspartierne ordførere at forklare os, hvorfor det problem fortsat skal have lov til at være der.

Det står jo tilbage, at der ikke vil være nogen problemer forbundet med det for andelsboligforeningerne. De allerfleste af dem har endda løst det, men der er altså nogle, som endnu ikke har løst det, og hvorfor de ikke skulle gøre det, er umuligt for mig at begribe.

Med hensyn til solenergien synes jeg godt, at vi med rimelighed kan sige, at når man har et element af statsstøtte, er det også rimeligt nok, at samfundet stiller et så beskedent krav. Vi er jo andre, der er blevet tvangsindforskrivet til at bruge kulvarme, og det er bestemt ikke nogen særlig klimavenlig energiform, men vi er altså mange rundtomkring i landet i fjernvarmeområderne, som simpelt hen er blevet tvangsindlagt til det. Det gør åbenbart ikke noget. Men når det er vedvarende energi, vil man ikke være med til det fra regeringspartierne side.

Jeg tror ikke, at det har noget med frihed at gøre. Det har noget at gøre med, at der er bestemte energiformer, som man i virkeligheden ikke bryder sig om. Man vil hellere fyre noget mere kul af. Det må være det, der er hensigten, for dansk energipolitik er gennemsyret af tvang, men hovedparten af tvangen går ud på, at vi skal tvinges til fortsat at bruge de forkerte energiformer, der brænder kul og olie op.

Så kommer der et lille, beskedent forslag, som går lidt i den rigtige retning, som gerne vil prøve at spare de kortsigtede energikilder og i stedet bruge de vedvarende energikilder og på den måde være med til også at sikre klimaet fremover, og så kan Venstre og De Konservative ikke længere være med. Det skal måske forstås sådan, at nu skal tvangen i fjernvarmeområder og alt mulig andet også ophøre. Hvis jeg hellere derhjemme vil etablere solvarme og vindmøller,

skal jeg have lov til det fremover. Sådan må det nærmest forstås.

Kl. 17.35

Jeg kan oplyse fru Rikke Hvilshøj om, at selv om jeg ønsker det i det boligområde, hvor jeg bor, kan jeg ikke få lov til at etablere vedvarende energi, hverken hvis det kan betale sig eller ikke kan betale sig. Det må man bare ikke.

Jeg synes altså ikke rigtig, at der er symmetri i det, medmindre Venstre reelt vil åbne for muligheden for, at alle, som rundtomkring i landet virkelig ønsker at prioritere vedvarende energi, kan gøre det.

Vi kan i hvert fald sagtens støtte de to lovforslag; der ligger her.

### Tove Videbæk (KRF):

Lovforslag nr. L 27 er et træ i et-forslag, og det er egentlig lidt trist, idet det åbenbart kan afholde nogle fra at støtte de enkelte elementer, som de ellers ville støtte.

Der er på mange måder sympatiske elementer i L 27, f.eks. netop forslaget om solvarmeanlæg, såfremt der ikke er mulighed for fjernvarme i disse boliger. Det forslag kan Kristeligt Folkeparti støtte helt og holdent. Dette område har Kristeligt Folkeparti arbejdet meget med, og vi prioriterer det højt.

Desuden vil L 27 gå ind og gøre det lettere at skaffe boliger til flygtninge ved at give mulighed for refusion, hvis man opnår lejetab ved udlejning til flygtninge. Også dette forslag kan Kristeligt Folkeparti støtte.

Naturligvis kan vi støtte det rent principielle i tanken om, at kvoten for støttede, private andelsboliger skal op fra 1.000 til 1.800. Der er en efterspørgsel efter støttede andelsboliger, der langt overstiger den nuværende kvote. Andelsboliger bliver især efterspurgt af unge familier og ældre. Således flytter de ældre ofte fra et parcelhus, som de sælger, og ind i en lejebolig, og disse parcelhuse er særdeles attraktive for familier med børn. Så forslaget om en forhøjelse af kvoten fra 1.000 til 1.800 vil medvirke til at fremme mobiliteten på boligmarkedet, især til gavn for unge familier.

Vi har så hørt i dag, at regeringen vil fremsætte forslag om det samme, og det forslag vil vi naturligvis støtte på dette område.

L 27 er som nævnt en sammenblanding af vidt forskellige elementer, og vi vil derfor foreslå, at man deler forslaget i tre, så flere kan være med og støtte de enkelte elementer i forslaget, som man så ustyrlig gerne vil støtte.

**Tredje næstformand (Kaj Ikkast):**

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Lissa Mathiasen.

**Lissa Mathiasen (S):**

Jeg vil godt på forslagsstillernes vegne sige tak for debatten om det, som fru Tove Videbæk kaldte tre-i-en-eren, L 27. Jeg tror, at de fleste af os også i dagligdagen erkender, at sådan en tre-i-en'er er en nyttig, lille tingest, som er rar at have ved hånden. Og sådan føler jeg det egentlig også med det lovforslag, der ligger her, med de tre elementer, der ligger i det. Det er ikke så ringe endda.

Jeg undrer mig lidt over, som også jeg har hørt andre tilkendegive, at man fra regeringens side, fra Venstres og De Konservatives side, og fra Dansk Folkepartis side ikke kan gå ind for den del af lovforslaget, der vedrører solvarmeanlæg.

For det første beror det jo på et forlig og en vedtagelse her i Folketinget. For det andet mener jeg egentlig, at det er ganske god og rigtig miljøtænkning. Det er et initiativ, som jeg mener at der i den grad er en fordel i også at kunne bibringe den bestående del af boligmassen, og det er væsentligt, at man her siger: under forudsætning af at det er rentabelt.

Jeg vil godt sige tak til det flertal, som har tilkendegivet, at de gerne vil være med til at støtte det ben i tre-i-en-eren.

Så er der den anden del, nemlig spørgsmålet om refusion ved lejetab ved udlejning til flygtninge. Nu ved vi jo, at der ligger et enslydende forslag, som kommer til behandling den 22. januar 2002, og derfor undrer jeg mig egentlig over, at jeg i dag har hørt fra regeringen, ministeren, Venstre og De Konservative, at de ikke kan støtte vores forslag.

Kl. 17.40

Det er enslydende forslag, så man burde vel egentlig give udtryk for, at man var positiv over for det, der ligger her. Nuvel, man har selv et forslag, det er enslydende, og det er fremsat efterfølgende. Man har altså været enig i det, som den tidligere regering har lagt frem på det her område.

Derfor vil jeg egentlig også her sige tak for, at et markant flertal har givet udtryk for, at tanken om, at man har muligheden for at kunne gå ind og støtte de kommuner, som måtte få lejetab i en periode, hvor der ikke er udlejning til flygtninge, er rigtig.

Den sidste del af nr. L 27 er forhøjelsen af kvoten med 800 andelsboliger. Her er jeg glad for på forslagsstillernes vegne at kunne sige tak til alle partier. Der har været enighed om at bakke op.

Jeg kom undervejs til at tænke på: Vi havde for kort tid siden her i dag behandlingen af L 13, spørgsmålet om ændring af grundkapitalen, altså at gøre det billigere for kommunerne at bygge støttede lejeboliger. Det er et forslag, som den tidligere regering fremsatte. Vi har genfremsat det. Den nuværende regering og de borgerlige partier kan støtte det. Det var godt, at vi fik lavet den aftale med kommunerne, mens den tidligere regering sad.

Og tilsvarende egentlig her med L 27. Det er godt, at der af den tidligere regering blev taget dette initiativ, at det her forslag blev lagt frem. Vi har som forslagsstillere for henholdsvis De Radikale og Socialdemokratiet valgt at genfremsætte det. Det er åbenbart et rigtig godt forslag – det synes vi også selv – og åbenbart også så godt, at regeringen – Venstre og De Konservative – ja, alle partier gerne vil støtte det.

Men jeg synes egentlig, at det er interessant at have denne boligdebat i dag og konstatere, at det, der er regeringens bud, det, der er Venstre og De Konservatives bud, en ny regerings bud på en boligpolitik, er de forslag eller elementer af de forslag, som den tidligere, radikal-socialdemokratiske ledede regering rent faktisk har fremsat. Ikke et ondt ord skal jeg sige i den forbindelse, tværtimod. Vi er tilfredse med og glade for, at man vil støtte de initiativer og de forslag, der rent faktisk er lagt frem fra vores side.

Jeg vil godt sige, at jeg er rigtig glad for, at vi også får støtten til det her. For netop det at øge andelsboligkvoten viser også, at vi har været lydhøre over for den store efterspørgsel, der har været efter den her boligform. Den er attraktiv. Der er rigtig mange, uanset om det er unge eller ældre, der ønsker at bo i den her form for bolig.

Jeg synes også, at det er rart, fordi vi med den her udvidelse får præciseret, at vi i hvert fald fra forslagsstillernes side har et ønske om at fastholde, at dansk boligpolitik skal bygge på en bred vifte af forskellige boligformer. Vi har haft debatten om de støttede almenboliger, dvs. lejeboligerne. Vi har her debatten om vores andelsboliger, og vi får om lidt en debat om pensionskassebyggeriet. Det er et godt element.

Jeg skal kun sige tak til partierne for opbakningen.

Vedrørende L 21 er det et forslag, som rent faktisk ønsker at tage fat om, at der er personer, som bliver udsat for at blive afkrævet penge under bordet for at kunne få lov til at erhverve sig en andelsbolig.

Jeg er glad for, at der trods alt har været positive tilkendegivelser, om end ikke så markante. Jeg har svært ved at forstå, hvorfor man siger, at fordi det kun er små problemer, og fordi det kun er nogle få procent, der måske kommer ud for det, er der ingen grundlag for at støtte det her.

For den person eller den familie, som for at kunne få fat i en andelsbolig bliver tvunget til at skulle betale hundrede tusinde, måske mange hundrede tusinde kroner under bordet, er det underordnet, om de er alene om at skulle det eller der er mange, der ligesom dem kommer til at betale penge under bordet. For os er det lige uacceptabelt, hvor mange der er.

Kl. 17.45

Jeg tror, der er en god grund til, at det her problem ikke har været så synligt. Det er rigtigt, at det er få, der er stået frem i medierne, men til gengæld har det ikke skortet på henvendelser. Jeg kan godt forstå, at folk ikke synes, at det har været så sjovt at skulle stå frem og sige: Er I klar over, at jeg er blevet snydt? Jeg har egentlig været lidt dum. Jeg har ladet mig lokke til at betale. Det er ikke sjovt at skulle stå frem og sige.

Derfor mener jeg rent faktisk, at det med de henvendelser, der er kommet – vi kan også se det på de høringssvar, der ligger – er rigtigt at gribe ind.

Jeg er nødt til at sige, også i forhold til den debat der har været her i dag: Der er altså ingen begrænsninger andet end for de mennesker, der rent faktisk ønsker at udnytte andre menneskers boligbehov. Der er ingen, der kommer til set i forhold til dem, der bor i en andelsbolig. Har man en venteliste, er der ingen begrænsninger i forhold til det her. Der, hvor man ikke har venteliste, er det eneste, vi her siger med det her lovforslag: I skal rundt om bestyrelsen eller generalforsamlingen og have det godkendt. Der ligger jo ikke en egentlig sindelagskontrol, men der ligger et ønske om, at bestyrelse/generalforsamling rent faktisk skal have mulighed for at kunne gå ind og tage hensyn til, at der ikke er sket noget sådant.

Vi smadrer ikke andelsboligtanken. Vi lever op til en forventning, der er til os, om at gøre noget ved, at vi ikke vil se sorte penge under bordet. Jeg håber, at vi under udvalgsbehandlingen også kan finde ud af at få det her vedtaget. Jeg

synes, at det er et godt lille konstruktivt forslag, og jeg vil godt sige tak til de partier, som har tilkendegivet deres positive støtte i dag.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

## Afstemning

**Tredje næstformand (Kaj Ikast):**

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**11) Første behandling af lovforslag nr. L 17: Forslag til lov om ændring af pensionsafkastbeskatningsloven. (Skattefritagelse for afkast af pensionsinstitutters boligbyggeri).**

Af Jacob Buksti (S) og Anders Samuelson (RV) m.fl.

(Fremsat 11/12 2001).

Sammen med denne sag foretoges:

**12) Første behandling af lovforslag nr. L 16: Forslag til lov om en investeringsramme for skattefritagelse af pensionsinstitutters boligbyggeri.**

Af Lissa Mathiasen (S) og Elisabeth Arnold (RV) m.fl.

(Fremsat 11/12 2001).

Lovforslagene sattes til forhandling.

## Forhandling

**Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):**

De to forslag, L 16 og L 17, som vi nu har til behandling, vil jeg kommentere både på skatteministerens vegne og som økonomi- og erhvervsminister.

Forslagene udgør som de forslag, vi lige har behandlet, en del af den tidligere regerings boligpakke, altså flere boliger og øget mobilitet. Formålet med de to forslag er at afhjælpe bolig-mangelen ved at skabe bedre incitamenter til, at der bliver bygget nye private udlejningsboliger.